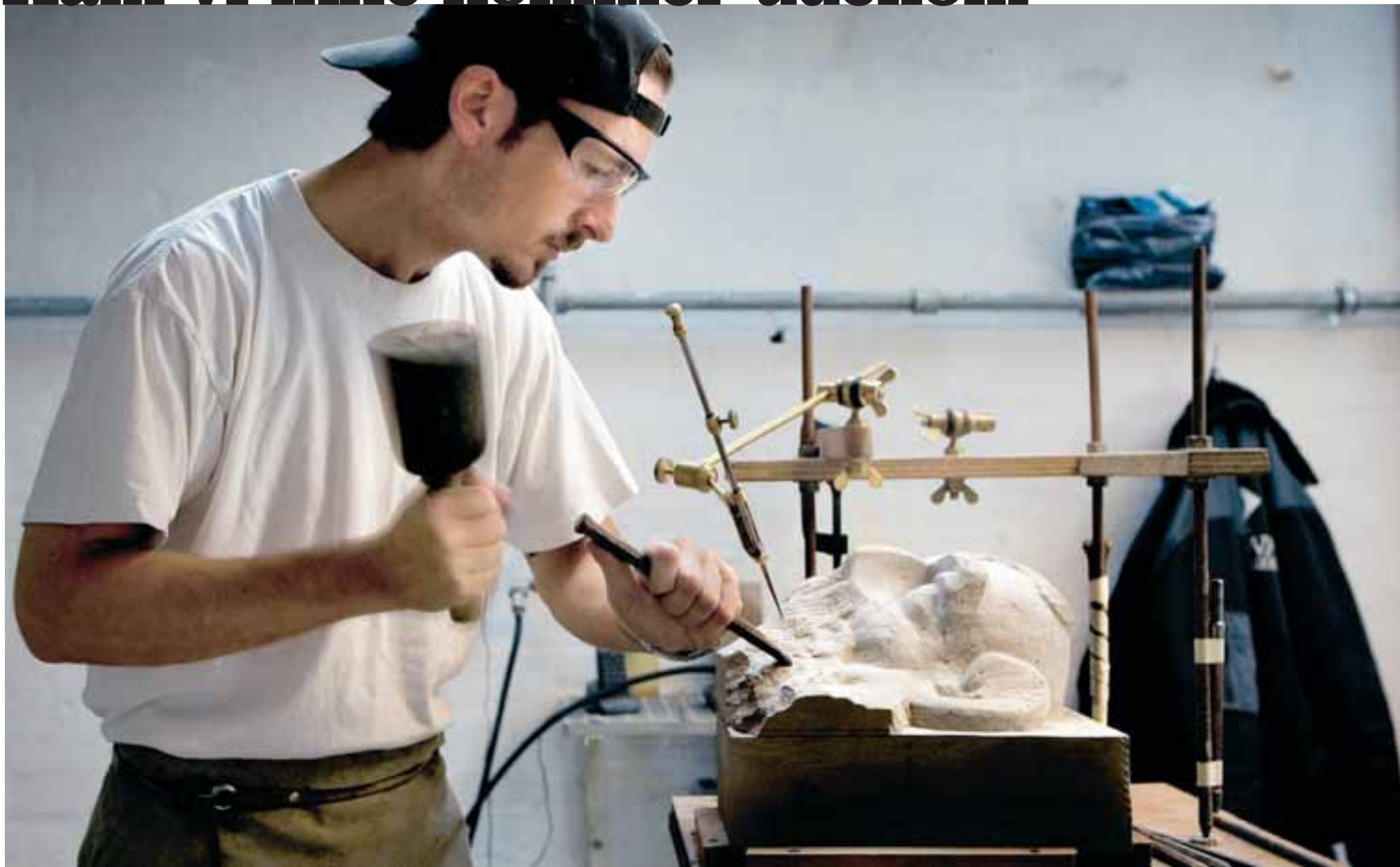

Ham vi ikke kommer udenom

I PAGT MED SIT FAG. »Jeg kommer til at hugge sten, til jeg dør«, udbryder Jeffri Berg. Gravalvorligt. Efter fire års uddannelse er han stadig lykkelig for, at han valgte at blive stenhugger. Han er ved at hugge et hoved i sandsten som sit svendestykke og håber, at han kan hænge det uden på det hus, han og kæresten en dag skal have. – Foto: Finn Frandsen

Stenhuggere forbindes ofte med gravsten, men faget rummer meget mere. Udhugning af trappesten, restaureringer og fremstilling af statuer. Færøske Jeffri Berg er færdig som stenhugger til oktober.

AF CHARLOTTE STRIIB

Masser af undervisning og eksamener, ensomme timer med bøgerne og skriftlige arbejder er en fast bestanddel af de fleste uddannelser – men en uddannelse er mere end det: Den er inspirerende lærere, nye venner og vaner, fester og fritidsarbejde. Vi lader hver uge en studerende fortælle om sit studium.

STUDIETJEK

● Den 31-årige Jeffri Berg havde syv års beskidt arbejde med at vaske, male og sandblæse på et skibsværft på Færøerne, inden han flyttede med kæresten til Århus, hvor hun ville læse til social- og sundhedshjælper. Selv havde han tænkt sig at blive snedker eller billedskærer efter mange års hobby med at skære i træ. I Danmark fik han øje på så mange fine udsmykninger i sten i bybilledet, at han besluttede sig for at finde en praktikplads som stenhugger. Nu bor både han og kæresten i Lyngby, og Jeffri Berg er i lære på det nærliggende Raadvad Stenhuggeri.

Hvad tiltrak dig ved faget?

»Det kom bare lige pludselig, synes jeg, men jeg har altid kunnet lide skulpturer. Her i Danmark så jeg alle de flotte udsmykninger på bygningerne. Hjemme i Strendur, den bygd, jeg kommer fra, var der en stenhugger, som lavede alt muligt i sten, og det kan da godt være, at det har været i baghovedet hele tiden«.

Hvilke forestillinger gjorde du dig på forhånd?

»Da jeg begyndte, tænkte jeg på, at jeg helst ikke ville have så meget med gravsten at gøre. Det er altid lidt trist, men nu er det ikke noget problem. Det er faktisk meget hyggeligt at stå på værkstedet og hugge en gravsten og en skrift. Man kan lave alle mulige slags. Den, jeg er mest stolt af, er Niels-Henning Ørsted Pedersens. Familien kom med hans kontrabas, og jeg har hugget en kopi af kontrabassens hoved på stenen«.

Hvad er godt og skidt ved uddannelsen?

»Det bedste er, at kunderne bliver så glade for de ting, vi laver. Hvis vi for eksempel tager en gravsten, så hugger vi alt i hånden, vi sandblæser ikke, og så siger kunderne bagefter, hvor flot det er. Det er dejligt at høre. Vi laver mange private opgaver. Jeg har aldrig syntes, at det var så sjovt at gå i skole. Heller ikke her med al den teori og matematik, men man ved, at man skal have det, og så alligevel; når man er på skolen, er vi på værkstedet tre dage om ugen, en dag har vi matematik og en dag med tysk og tegning, så det er ikke så slemt«.

Hvilken proces kan du bedst lide?

»Jeg havde altid troet, at jeg kun skulle arbejde i granit. Med gravsten og skulpturer og trapper, men det, vi laver mest nu, er restaureringer af bygninger. I sandsten. Det kan jeg bedst lide. Sandsten er meget blødere at hugge i, og man kan lave flere ting som dekorationer og blomster. På Vartov Kirke lige ved siden af Rådhuspladsen har jeg været med til at lave et relief oven over døren, og det kommer til at hænge der i 200-300 år. Det er meget sjovt at kunne gå forbi og sige, at man har været med til det«.

Hvordan er din arbejdstid?

»Jeg arbejder 37 timer om ugen og er cirka halvdelen af tiden på værkstedet og halvdelen af tiden ude på forskellige opgaver. Det er dejligt. Min kæreste bliver færdig til januar som sygeplejerske og skal begynde at arbejde tæt på værkstedet her, hvor jeg skal fortsætte, når jeg er udlært«.

Hvad er kravene til påklædning?

»Stenhuggere har altid hvide bukser på. Og så har jeg et ru-

skindsforklæde, fordi jeg står op og hugger meget af tiden på værkstedet«.

Hvordan ser økonomien ud for dig?

»Nu er jeg så heldig, at jeg er gammel nok til at få voksenlærlingeløn. Det er 100 kroner i timen, cirka 16.000 om måneden. Når jeg er færdig får jeg omkring 160 i timen, det bliver cirka 23-24.000 kroner om måneden«.

Hvad er dit råd til en, der godt kunne tænke sig at gå ind i faget?

»Nu er jeg på mit sidste skoleforløb, og jeg har mødt fem-seks nye grundforløbslever, som ikke har fået nogen læreplads. Mange holder op, fordi det er lidt svært at komme i gang. De får en kæmpe granitklods, som de skal hugge i, og det er lidt svært i begyndelsen, men man skal sgu bare blive ved. Hvis man virkelig ønsker det. Det er et dejligt

arbejde. Man skal selv ringe og skaffe sin praktikplads. Og bare blive ved. Mit første praktiksted var på Fyn, hvor jeg kun var i to uger, fordi der ikke var mere at lave. Men de kunne godt lide mig, og fætterten til Stig (Andersen, indehaver af Raadvad Stenhuggeri, red.) arbejdede der, og han ringede til Stig, der tilbød mig en læreplads her. Over telefonen, uden at mødes med mig«.

Har du en ønskeopgave eller et drømmejob?

»Det må være at få lov at hugge en kæmpe stor figur for dronningen. En statue. Det tager flere år. Vi har lavet forskellige ting til Amalienborg og Fredensborg Slot«.

»Og min drøm er jo selvfølgelig at flytte hjem igen og have mit eget værksted derhjemme. Det gør jeg på et tidspunkt. Om fem år måske«.

charlotte.striib@pol.dk

Skåret ud i sten

- For at blive stenhugger gennemgår man først et SU-støttet grundforløb på skole i 20 uger. Herefter får man lærlingeløn, indtil man er færdig med uddannelsen, der varer fire år. Der er i alt fire skoleophold undervejs.
- Det er uhyre svært at skaffe en praktikplads, så nogle fortsætter på skole ud over de 20 uger. Her kan man gå i op til 60 uger, mens man venter på at komme i praktik.
- Fra 1. august i år kan man tage grundforløbet som mesterlære. Alt-så uden skoleophold. Ikke noget

som vores interviewperson Jeffri Berg, trods sin skoletræthed, vil anbefale. På skolen får man basale færdigheder som at kunne tegne de forskellige sten, granit, sandsten og marmor i forskellige profiler. Lærer materialet bedre at kende, og hvordan det er sat sammen.

- Til svendepøven skal man tegne en sten, hugge en sten, hugge en skrift og hugge en dekoration.
- Alle skoleforløbene foregår på Håndværkerhøjskolen i Haslev på Sjælland.